

Він знав, що до нього ітимуть за зціленням...

Довгими зимовими вечорами наша маленька хатинка під солом'яною стріхою перетворювалася чи то на хату-читальню, чи на міні-клуб, куди збиралися любителі вечорниць. Люди обмінювалися новинами й обговорювали їх. Кожний на свій хлопський розум оцінював те, що сталося в селі й у світі. Але згадувалися й події, учасниками яких оповідачам доводилося бути. У такі моменти моє місце було на печі. Там було не тільки тепло, а й добре всіх було видно. На столі горіла гасова лампа. Коли з гасом було сутужно, на припічку запалювали лучину. Й у такій «романтичній» обстановці проходили наші хутірські вечори...

Добре пам'ятаю, що під час цих розмов не раз згадувалося ім'я «Кіндрат». Воно вимовлялося з особливою шанобливістю. Й зі своєї пам'яті не видобуду жодного випадку, щоб хтось пов'язав Кіндрата з брудною недоброю справою. Він був незвичайною людиною, тож і користувався визнанням не лише односельчан, а й жителів навколишніх сіл.

У мої дитячі уяві він теж поставав саме таким – приязним і доброзичливим. Зокрема й тому, що поважав мого батька і дядька та жалів двох моїх тіток, які напередодні Другої світової війни залишилися круглими сиротами. Звісно, в ті непрості часи сирітці потребували підтримки, і добре слово близької людини для них багато значило. Такою людиною і був дід Кіндрат – рідний брат моєї бабусі, батькової матері.

Дядько Іван, нині покійний молодший батьків брат, розповідав, як восьмирічним хлопчаком через всіяний будяками Круг – долину між Соловійовою Горою і вулицею в Городці, яку називають Дворками, – босоніж бігав до Кіндрата за шматком хліба. Голод – не тітка. Хлопчака босоніж (не було чобіт!) долав колючий видолонок. Не зупиняло навіть те, що, поколовши ноги, плачучи повертався до своєї холодної і голодної домівки.

Недавно мені трапилась об'ємна книжка нашого земляка Івана Сидорчика. У

Таким він був, знаменитий «дід Кіндрат».

носельчан дід Кіндрат виділявся поміркваністю і доброзичливістю. Й уже через це до нього тягнулися люди. Вдягався дуже просто. У теплу пору повсякденним вбранням слугували штани і сорочка з домотканого полотна. А з настанням холодів нехитрий гардероб мого двоюрідного дідуся доповнювався суконним піджаком і кожухом. Повернувшись додому з війни, Кіндрат залюбки одягав польську синю сорочку з кишенями і ялові чоботи «в гармошку». Гарними, видно, були ті чоботи, бо в них ходив і до церкви. Робив це неодмінно. І ретельно дотримувався строгого посту, навіть води не пив у день перед Різдом, Трійцею і Велікоднем.

Уже тоді, у 50-ті роки, дід мав радіо. Для села, яке щойно пережило війну, воно було майже дивом. Тож земляки сходилися «до Кіндрата», щоб разом із сільськими новинами послухати передачу. Приходили у цей дім й україномовні газети – і вони неабияк

недовзі Кіндрат і сам допомагав пораненим солдатам – лікував переломи, вивихи і всілякі травми.

Відвоювавшись, повернувся додому. Але хіба міг не скористатися армійськими знаннями? Спочатку допомагав родичам і добрим знайомим, а відтак – всім, хто звертався за поміччю. Ганна Журба, колишня Кіндратова сусідка, розповідала, що до Кіндрата щодня приходили люди. Частенько буваючи у цілителя, вона на власні очі бачила, як до помешкання заходили кульгаві, зігнуті нещастям страждальці, а через якийсь час виходили дужими й усміхненими. І, що важливо, Кіндрат нікому не відмовляв: кожному, чим міг, старався допомогти.

Довелося чути, що у своїй лікувальній практиці Кіндрат користувався і знаннями, одержаними від кузини Параски, жительки сусіднього села Кричильськ. Сама ж Параска, казали, знахарське вміння перейняла від знайомої польки (поляків на Поліссі у ту пору було багато). Кіндратові начебто були доступні й секрети збереженої людської генетичної пам'яті, тому він виліковував хворих на епілепсію, переляк та інші недуги.

Уже згадана Ганна Журба пригадала цікавий випадок. Якось до Кіндрата привезли дівчину, яка, втративши дар мовлення, з дивного дива почала... гавкати. Батько, привізши дочку, розповів, що під час посту заборонив їй іти до клубу. Але дівчина не послухалася – пішла. Подавшись слідом і побачивши, що дочка витанцьовує з такою ж, як сама, молоддю, батько її присоромив. Але зауваження не подіяло. Більше того, дівчина грубо відповіла батькові: «Йди і не гавкай!». Відтоді, кажуть, і сталося з нею жажіття, справитися з яким допоміг дід Кіндрат. Дівчина знову заговорила нормальною мовою. А от яким чином це вдалося людині без медичних дипломів і свідоцтв – того ніхто не знає. Інакше, як дивом, не назвеш. І таких див з Кіндратом пов'язують багато. Скажімо, як пояснити хоча б такий його вислів: «Я знав, що ви до мене прийдете? А це не розповідь про історичну особу»?

над ним старанно попрацював садівник-професіонал. Насправді ж бузину «підстригали» Кіндратові пацієнти. Очевидці стверджують, що, дотримуючись дідових рекомендацій, хворі видужували. А от ті, що легковажили порадами, до кінця своїх днів страждали від недолікованих хвороб. У селі досі пам'ятають двох жінок, які впродовж усього життя зазнавали дискомфорту. І все тому, що зьэхтували порадами діда Кіндрата.

Багато людей вважали Кіндрата своїм рятівником. А чи був він сам щасливим у своєму житті? Поміркуймо разом. Наш цілитель одружувався двічі. Перша дружина зі Сваринь, подарувала йому двох синів – Степана й Опанаса. Але під час третіх пологів померла. Другу дружину взяв із Ромейок. Але й цей подружній союз тривав недовго. Жінка померла на півдорозі від дому від опіків, одержаних під час пожежі на городецькому спиртзаводі, що сталася на початку війни, перед приходом німецьких загарбників. Син Опанас одружився, мав двох дітей, але незабаром усі троє померли від тифу.

Другого Кіндратогового сина, Степана у 1941 році забрали на фронт. Пішов, залишивши молоду дружину з трьохмісячною донькою на руках. Але воював недовго: того ж року потрапив у німецький полон. Повернувся додому аж через довгих сім років. І весь цей час дід Кіндрат, якому в ту пору вже було 56, опікувався невісткою і внучкою Марійкою. Дочекавшись сина з війни, прожив із ним лише п'ять літ й, не доживши два роки до свого 70-ліття, у 1953 році закінчив свій земний шлях.

Городчани поховали знаменитого цілителя на сільському цвинтарі, неподалік того місця, де й досі стоїть збудована його руками друга хата – перша з невідомих причин згоріла. Місце, на якому дід Кіндрат знайшов вічний спочинок, вкрите рясним килимом хрещатого барвінку. Ранньою весною ці вічнозелені рослини усміхаються нам небесно-голубими квіточками. Тож кожен, проходячи, мимохить зупиняється

Недавно мені трапилась об'ємна книжка нашого земляка Івана Сидорчика. У своїй книзі краєзнавчих нарисів «Ромейки на межі двох епох» він зібрав багато цікавого матеріалу про рідне село. Але на одній із сторінок увагу привернула маленька фотографія, з якої дивився – так мені здалося – мій покійний батько. Швиденько пробігла очима написане – і зрозуміла: це ж дід Кіндрат, якого тато так сильно любив. Про взаємну їхню приязнь знаю достеменно, бо не раз у селі говорили, що дядько Кіндрат «любив Митю», свого племінника і мого батька, бо обидва були схожими один на одного.

Високий ростом, худорлявий, серед од-

дін й україномовні газети – і вони неабияк вабили місцевих любомудрів, цих одвічних шукачів істини.

Кажуть, Кіндрат умів і любив готувати різні страви. Деякі з них запозичив із польської кухні. Особливо ж смачним виходив у нього суп із бобами. Був, очевидно, до всього охочим. Але довелося йому звідати й нелегкої солдатської долі. Служачи у війську, виконував обов'язки санітара. Працював пліч-о-пліч з досвідченими армійськими лікарями. А що йшла Перша світова війна, то постійно мав справу з покаліченими людьми. Швидко переймав медичні знання й уміння. Мабуть, сталося так, що добрий учень мав такого ж доброго наставника. Тож

багато. Скажімо, як пояснити хоча б такий його вислів: «Я знав, що ви до мене прийдете!»? А це не раз траплялося, коли поріг дідової оселі переступав черговий пацієнт.

Цілитель уважно спостерігав за небесними світилами: сонцем, місяцем та зорями. Видно, володів й астрологічними знаннями. А ще у своїй практиці користувався різними лікарськими рослинами. На щастя городчан та жителів навколишніх сіл і хуторів, фруктовий сад пана Пурбе був обсаджений бузиною. Тож багатьом людям Кіндрат рекомендував ліки з цієї рослини. Повертаючись від діда-лікаря, такий пацієнт наламував і ніс додому в'язанку гілочок, щоб дома приготувати з них ліки. Кущі бузини утворювали живопліт. І був він таким, наче

ся нам небесно-голубими квіточками. Тож кожний, проходячи, мимохить зупиняється перед такою красою. Схоже, сама матінка-природа змушує віддавати шану людині, яка зробила так багато добра своїм ближнім.

Уже 64 роки, як дід Кіндрат відійшов у вічність. Але в народній пам'яті він продовжує жити. Переїнявши частину батьківського вміння, його син Степан, нині вже покійний, упродовж усього свого життя теж посилено допомагав людям. А тепер добру справу прадіда продовжують його правнуки Володимир та Іван Підпалі, лікарі Антонівської АЗПСМ.

Ніна ОСЬМІРКО
хутір Соловйова Гора